

14 Μαρτ. 2011

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝ/ΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΑΧΑΡΝΩΝ 2, 101 76
Τηλ.: 210-2124331
Fax : 210-5243522

Αθήνα 11-3 - 2011
Αριθμ. Πρωτ.: 684

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
✓ Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: «Μέτρα στήριξης του αγροτικού εισοδήματος»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 9060/13-1-2011

Απαντώντας στην παραπάνω ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Θ. Καράογλου, σας πληροφορούμε τα εξής :

Η πρωτοφανής διεθνής οικονομική κρίση που πλήττει τις οικονομίες όλων ανεξαιρέτως των Κρατών - Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχει επηρεάσει ιδιαίτερα τη χώρα μας, με σοβαρότατες επιπτώσεις και περιορισμούς στον εθνικό μας προϋπολογισμό και στη ρευστότητα της εθνικής οικονομίας, παράγοντες δηλαδή που επιτείνουν ακόμα περισσότερο τα μεγάλα διαρθρωτικά προβλήματα που αντιμετωπίζει εδώ και χρόνια ο αγροτικός μας τομέας. Αποτελεί γεγονός αναντίρρητο, ότι στις μέρες μας το αγροτικό εισόδημα της χώρας μας βαίνει μειούμενο και οι γεωργοί μας, υπό τις παρούσες δημοσιονομικές συνθήκες, αντιμετωπίζουν μέγιστα προβλήματα, ανυπέρβλητες δυσκολίες και πρωτοφανείς αντιξοότητες. Την τελευταία δεκαετία, το γεωργικό εισόδημα μειώθηκε σταδιακά και μόνο η παράλληλη μείωση των απασχολούμενων στη γεωργία διατηρούν το δείκτη σε ανεκτά επίπεδα την τελευταία πενταετία.

1. Γεωργικό εισόδημα –Α΄ εκτίμηση 2010

I. Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), η πρώτη εκτίμηση για το συνολικό γεωργικό εισόδημα στην Ελλάδα το έτος 2010 εμφανίζει μια μεταβολή σε ονομαστικές τιμές κατά -1,8% σε σχέση με το 2009. Σε απόλυτες τιμές, το 2010 το

εισόδημα ανήλθε σε 6.749,59 εκ. €, ενώ το 2009 ανερχόταν σε 6.873,51 εκ. €.

- II. Εάν όμως λάβουμε υπόψη τη μεταβολή του αποπληθωριστή του ΑΕΠ που είναι +2,95% για το 2010, τότε η πραγματική μεταβολή του συνολικού εισοδήματος (αποπληθωρισμένη) είναι -4,62%.
- III. Προκειμένου να υπολογίσουμε το πραγματικό κατά κεφαλήν εισόδημα (Δείκτης Α), λαμβάνουμε υπόψη την εξέλιξη των μονάδων εργασίας, των οποίων ο δείκτης είναι 99,68 έναντι του 2009 (=100), δηλαδή εμφανίζει μείωση κατά 0,32%. Έτσι διαπιστώνεται ότι ο Δείκτης Α ανέρχεται σε 95,69 έναντι του 2009 (=100) και άρα το πραγματικό κατά κεφαλήν εισόδημα κατά το 2010 εμφανίζεται μειωμένο κατά 4,31%.

Η μείωση αυτή του γεωργικού εισοδήματος θα πρέπει να αποδοθεί κυρίως στους εξής παράγοντες:

- Όγκος και αξία αγροτικής παραγωγής

Το 2010 σε σύγκριση με το 2009, υπήρξε αύξηση στον όγκο της φυτικής παραγωγής κατά 0,16% και στις αντίστοιχες τιμές παραγωγού αύξηση 1,24% με επακόλουθο η αξία της φυτικής παραγωγής να αυξηθεί κατά 1,39%. Αντίστοιχα στη ζωική παραγωγή ο όγκος παραγωγής μειώθηκε κατά 1,71%, οι τιμές παραγωγού αυξήθηκαν κατά 0,32%, επομένως η αξία της ζωικής παραγωγής μειώθηκε κατά 1,40%.

Συνεπώς, στο σύνολό της η αγροτική παραγωγή συρρικνώθηκε ως προς τον όγκο κατά 0,40%, οι τιμές παραγωγού αυξήθηκαν κατά 1,02% και άρα η συνολική αξία της αγροτικής παραγωγής αυξήθηκε κατά 0,62%.

Αναλυτικότερα, μειώθηκε ο όγκος παραγωγής στα σιτηρά κατά 3,87%, η οποία οφείλεται σε αντίστοιχη μείωση της καλλιεργούμενης έκτασής τους προς όφελος της καλλιέργειας βαμβακιού και ηλίανθου. Οι πιο αξιοσημείωτες μεταβολές έγιναν στον όγκο του μαλακού σιταριού (-28,95%), καλαμποκιού (-3,59%) και της σίκαλης (-9,40%). Επίσης μειώθηκε ο όγκος παραγωγής στα ζαχαρότευτλα (24,32%), γεγονός που οφείλεται σε μείωση της καλλιεργούμενης έκτασής τους λόγω των πλημμυρών κατά της περιόδου της σποράς. Επιπροσθέτως μείωση στον όγκο παραγωγής είχαμε και στο ακατέργαστο βαμβάκι κατά 19,35%. Ειδικά για το σημαντικό αυτό ελληνικό προϊόν, οι θετικές προσδοκίες για ενίσχυση του εισοδήματος των αγροτών από την αύξηση των τιμών του 2009, οδήγησαν σε επέκταση της καλλιεργούμενης έκτασης, όπως προαναφέρθηκε. Εντούτοις, αναμένεται σημαντική πτώση του όγκου παραγωγής λόγω των απωλειών που προκλήθηκαν από το πράσινο σκουλήκι και των έντονων βροχοπτώσεων κατά την περίοδο συγκομιδής. Στους ελαιούχους σπόρους, είχαμε αύξηση του όγκου παραγωγής κατά 144,73% λόγω της σημαντικής αύξησης στον όγκο παραγωγής του ηλίανθου, σαν αποτέλεσμα της αύξησης της ζήτησης για βιοκαύσιμα και των

υψηλών τιμών που καρπώθηκαν οι παραγωγοί τα προηγούμενα χρόνια. Στον ακατέργαστο καπνό είχαμε μια κατά 26,91% μείωση του όγκου παραγωγής λόγω της μείωσης της καλλιεργούμενης έκτασής του και στα εσπεριδοειδή καταγράφηκε αύξηση κατά 21,71% στον όγκο. Τέλος στα σταφύλια, η μείωση του όγκου παραγωγής έφτασε το 7,44% οφειλόμενη κατά κύριο λόγο στη μείωση της παραγωγής για οινοστάφυλα κατά 18,42%, παρότι στα επιτραπέζια σταφύλια είχαμε αύξηση 7,02%.

- Τιμές παραγωγού

Οι τιμές παραγωγού στα σιτηρά αυξήθηκαν κατά 4,64% το 2010 έναντι του 2009. Ειδικότερα η τιμή στο μαλακό σιτάρι αυξήθηκε κατά 11,21% λόγω της μείωσης της παγκόσμιας προσφοράς σαν αποτέλεσμα της μείωσης στην παραγωγή στη Ρωσία και στην Ουκρανία, ενώ η τιμή στο καλαμπόκι αυξήθηκε κατά 25,25% ένεκα της αύξησης της σχετικής ζήτησης. Στο ακατέργαστο βαμβάκι η αντίστοιχη αύξηση των τιμών ήταν 103,11% λόγω της αύξησης στην τιμή του κατεργασμένου βαμβακιού που με τη σειρά της οφείλεται στην αύξηση της ζήτησης για τα προϊόντα βάμβακος σε συνδυασμό με τη μείωση στην παγκόσμια προσφορά του προϊόντος εξαιτίας των καιρικών συνθηκών στο Πακιστάν, στην Ινδία και στην Κίνα που έπληξαν την αντίστοιχη παραγωγή και άρα συρρίκνωσαν τα αποθέματα παγκοσμίως. Τέλος, υπήρξαν μειώσεις στις τιμές παραγωγού για τα νωπά φρούτα (-8,75%) και τα εσπεριδοειδή (-7,42%), ένεκα της αυξημένης προσφοράς τους.

- Ενδιάμεση κατανάλωση - κόστος παραγωγής

Η αύξηση στην αξία της ενδιάμεσης κατανάλωσης το 2010 έναντι του 2009, ανήλθε σε 4,62% και οφείλεται αποκλειστικά στην αύξηση που σημειώθηκε στις αντίστοιχες τιμές των εισροών κατά 4,84%, ενώ ο όγκος των εισροών μειώθηκε κατά 0,21%. Αναλυτικότερα, οι τιμές στην "Ενέργεια" παρουσίασαν αύξηση της τάξης του 26,94%, η οποία αποδίδεται στην αύξηση των τιμών του πετρελαίου. Σημαντική, επίσης, είναι και η αύξηση στον όγκο λιπασμάτων 6,68%, λόγω της σημειωθείσας αύξησης της ζήτησης κατά τη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου του 2010. Η εν λόγω αύξηση είναι δυνατό να αποδοθεί στην επέκταση των καλλιεργούμενων εκτάσεων με βαμβάκι. Η επέκταση αυτή οφείλεται στην αύξηση της ζήτησης για προϊόντα βαμβακιού.

Συνοπτικά, σημειώνεται ότι το πραγματικό κατά κεφαλή εισόδημα στην γεωργία, αντιστοιχεί στο εισόδημα των συντελεστών παραγωγής στην γεωργία-κτηνοτροφία της χώρας (FACTOR INCOME), διαιρεμένο με τις ετήσιες μονάδες εργασίας. Το εισόδημα των συντελεστών παραγωγής στην γεωργία-κτηνοτροφία προκύπτει, εάν από την ακαθάριστη αξία της γεωργικής παραγωγής αφαιρέσουμε την ενδιάμεση κατανάλωση (δηλαδή, το κόστος των

αναλώσιμων εισροών), την απόσβεση παγίου κεφαλαίου, τους φόρους και προσθέσουμε τις επιδοτήσεις.

Οι επιπτώσεις από την κρίση στην αγροτική μας οικονομία, τόσο στην παραγωγική δραστηριότητα όσο και την καθημερινή ζωή των αγροτών, όπως και όλων των πολιτών, είναι περισσότερο από εμφανείς. Η έξοδος από την κρίση και η ανασυγκρότηση της παραγωγικής βάσης αποτελεί κεντρικό στόχο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Στο πλαίσιο αυτό, είναι αλήθεια ότι γίνεται επιτακτική η ανάγκη προσαρμογής της ελληνικής γεωργίας στα νέα δεδομένα, ώστε να καταστεί αυτή βιώσιμη και ανταγωνιστική, τόσο στην εγχώρια όσο και στη διεθνή αγορά. Στη σημερινή παγκοσμιοποιημένη οικονομία, όπου η αγορά, η ασφάλεια και η ποιότητα προσδιορίζουν τις ροές του εμπορίου, δεν είναι δυνατό για καμιά χώρα (πολύ περισσότερο για την Ευρωπαϊκή Ένωση) να επανέλθει σε μορφές προστατευτισμού (με απαγορεύσεις εισαγωγών ή άλλων περιορισμών). Απαιτείται, επομένως, η χάραξη εθνικής στρατηγικής με όραμα, στόχο και προτεραιότητες, ώστε, μεταξύ άλλων, να αποκτήσει η γεωργία μας σαφή εξαγωγικό προσανατολισμό με ανταγωνιστικό πλεονέκτημα την ποιότητα των προϊόντων μας. Γίνονται σημαντικές προσπάθειες στο θέμα αυτό, κυρίως με μέτρα που στοχεύουν στη βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων μας και στην ανάδειξη των ποιοτικών εκείνων χαρακτηριστικών που μπορούν να προσφέρουν συγκριτικά πλεονεκτήματα στην ελληνική παραγωγική δραστηριότητα. Έχει αυξηθεί σημαντικά η παραγωγή βιολογικών προϊόντων, καθώς και προϊόντων ολοκληρωμένης διαχείρισης, ενώ έχει προωθηθεί αποφασιστικά η κυκλοφορία πιστοποιημένων προϊόντων και έχει εμπεδωθεί η χρησιμότητα της παραγωγής προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ.

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στο πλαίσιο εφαρμογής της Κοινοτικής πολιτικής στο γεωργικό τομέα και προκειμένου να μετριάσει τις επιβαρύνσεις του Έλληνα παραγωγού αλλά και να περιορίσει τις σημαντικές επιπτώσεις που επηρεάζουν το επίπεδο της γεωργικής παραγωγής, εστιάζει την πολιτική του στα εξής:

- Στην εφαρμογή της ΚΑΠ, η οποία εξασφαλίζει ικανοποιητικούς πόρους υπέρ της ελληνικής γεωργίας μέσω των άμεσων εισοδηματικών ενισχύσεων έως τουλάχιστον το 2013. Υπενθυμίζεται, επ' αυτού, ότι και μόνο οι Κοινοτικές άμεσες ενισχύσεις (περίπου 2,3 εκ. € ετησίως) ξεπερνούν το 40% της Ακαθάριστης Αξίας Παραγωγής σε τιμές παραγωγού (δηλαδή, Αξία Παραγωγής μείον Αξία αναλώσιμων εισροών). Για το λόγο αυτό, οι βασικές θέσεις του Υπουργείου στις προσεχείς διαπραγματεύσεις για το μέλλον της ΚΑΠ μετά το 2013, έχουν διαμορφωθεί και εκτεθεί με άξονα τις μικρότερες κατά το δυνατό απώλειες που τυχόν θα επέλθουν σε ότι αφορά το δημοσιονομικό κομμάτι της ΚΑΠ.

- Στην προώθηση της ποιότητας των γεωργικών μας προϊόντων, ως μέσου, μεταξύ άλλων, επίτευξης καλύτερων τιμών στην αγορά.
- Στην υλοποίηση του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και Αλιείας για την τέταρτη προγραμματική περίοδο.
- Στην επίλυση προβλημάτων αγροτικής πίστης.
- Στην ικανοποιητική ασφάλιση της γεωργικής παραγωγής.
- Στην αναβάθμιση της ασφάλισης των αγροτών (κλάδος υγείας, συντάξεις).
- Στην προστασία του περιβάλλοντος και του καταναλωτή.

2. Στήριξη γεωργικού εισοδήματος

Οι γεωργοί είναι η μοναδική ομάδα ανθρώπων μαζί με τους ανέργους, εντός της Ε.Ε., στους οποίους παρέχεται στήριξη εισοδήματος. Η στήριξη αυτή κατά το μεγαλύτερο μέρος της, παρέχεται μέσω των δικαιωμάτων ενιαίας ενίσχυσης, με βάση την έκταση που καλλιεργούν ή εκμεταλλεύονται. Το μέσο ύψος των δικαιωμάτων των Ελλήνων γεωργών είναι το υψηλότερο σε όλη την Ε.Ε. με μεγάλη μάλιστα διαφορά. Με βάση τα υφιστάμενα στοιχεία, η μέση αξία δικαιώματος στην Ελλάδα ανέρχεται σε 530€/εκτάριο, ενώ ο ευρωπαϊκός μέσος όρος είναι 280€/ εκτάριο.

Είναι επίσης γνωστό ότι, παραπέρα στήριξη του αγροτικού εισοδήματος δεν μπορεί να υπάρξει, τόσο, λόγω της στενότητας του εθνικού προϋπολογισμού όσο και λόγω των περιορισμών που υπάρχουν για τις εθνικές ενισχύσεις σε Ευρωπαϊκό επίπεδο. Το ενδιαφέρον όλων, λοιπόν, θα πρέπει να στρέφεται στη διατήρηση των κεκτημένων για τα οποία αναμένεται να δοθεί πολύ σκληρή μάχη σε Ευρωπαϊκό επίπεδο αφού πολλά από τα Κράτη - Μέλη προβάλλουν αιτήματα εξίσωσης της στήριξης ανά επιφάνεια αγροτικής γης είτε αυτή είναι στην Ελλάδα είτε στη Λετονία.

Για αυτόν ακριβώς το λόγο αντιμετωπίστηκε με τη δέουσα σοβαρότητα το θέμα της ολοκλήρωσης της ψηφιοποίησης στο πλαίσιο του ΟΣΔΕ, εξασφαλίζοντας έτσι την απρόσκοπτη καταβολή των άμεσων ενισχύσεων στους γεωργούς της χώρας μας. Παράλληλα εφοδιάζεται η χώρα με αγροτικό κτηματολόγιο το οποίο εκτός, από ανάγκη, αποτελεί ένα σπουδαίο εργαλείο σχεδιασμού πολιτικής.

Βεβαίως το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων προσπαθεί να στηρίξει το γεωργικό εισόδημα με κάθε δυνατό και επιτρεπόμενο μέσο και στοχεύει σε διαρθρωτικές αλλαγές και ευέλικτες πολιτικές που θα ωφελήσουν άμεσα και μακροπρόθεσμα τους έλληνες γεωργούς. Επίσης αναθεωρούνται τα μέτρα του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης ώστε να υπάρχει καλύτερη στόχευση των κονδυλίων.

3. Μεταφορά πόρων

Οι βασικές θέσεις του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στο πλαίσιο της επανεξέτασης των Δημοσιονομικών Προοπτικών και του επαναπροσδιορισμού πολιτικών για το μέλλον συνοψίζονται στα παρακάτω :

- Διατήρηση των κονδυλίων που αναλογούν στη γεωργία (Heading 2), στα ίδια τουλάχιστον επίπεδα με τα σημερινά, ώστε να μην υπάρξουν κλυδωνισμοί στον αγροτικό χώρο και κατ' επέκταση στην αγροτική μας οικονομία.
- Διατήρηση του δημοσιονομικού φακέλου του Πυλώνα Ι της ΚΑΠ (άμεσες ενισχύσεις – μέτρα αγοράς) στα ίδια τουλάχιστον επίπεδα με τα σημερινά.
- Είμαστε υπέρ της ενίσχυσης του Πυλώνα ΙΙ της ΚΑΠ, λαμβανομένου κυρίως υπόψη ότι ο πυλώνας αυτός καλείται να χρηματοδοτήσει πρόσθετες δράσεις για την αντιμετώπιση των νέων προκλήσεων. Κάτι τέτοιο, όμως, προϋποθέτει την παράλληλη αναζήτηση πρόσθετων πόρων υπέρ του Κοινοτικού προϋπολογισμού και όχι να «κατεδαφίσουμε» πολιτικές που, εδώ και δεκαετίες, έχουν κτισθεί με πολλές θυσίες και στο πλαίσιο λεπτών συμβιβασμών και αντισταθμισμάτων.
- Δεν συμφωνούμε, σε καμία περίπτωση, με την μεταφορά πόρων από τον Πυλώνα Ι στον Πυλώνα ΙΙ της ΚΑΠ. Οι δυο Πυλώνες δεν είναι ανταγωνιστικοί, αλλά συμπληρωματικοί ο ένας του άλλου, με διακριτή παρουσία και με διαφορετικό πεδίο εφαρμογής.

4. Πλήρης αποδέσμευση ενισχύσεων των προϊόντων

Υπενθυμίζεται ότι, οι αποφάσεις για ολική αποδέσμευση των ενισχύσεων ελήφθησαν από την προηγούμενη κυβέρνηση και ότι η συντριπτική πλειοψηφία των εκπροσώπων των γεωργών ήταν αναφανδόν υπέρ της αποδέσμευσης της στήριξης των προϊόντων.

Ωστόσο, παρά τα όποια αρνητικά είχε η αποδέσμευση για ορισμένους κλάδους παραγωγής και τη βίαιη προσαρμογή τους στα νέα δεδομένα, θα πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι, σε μεγάλο βαθμό, οι Έλληνες αγρότες εξακολουθούν να εισπράττουν ένα ποσό 2,3 δις € ετησίως, που αντιστοιχεί στο 40% περίπου της Ακαθάριστης Αξίας Παραγωγής, εξασφαλίζοντας έτσι μια σταθερή βάση στήριξης του εισοδήματός τους. Δεν είναι τυχαίο ότι η μέση αξία των δικαιωμάτων ενιαίας ενίσχυσης των ιστορικών παραγωγών (περίπου 530 €/εκτάριο) είναι η υψηλότερη από κάθε άλλο Κράτος - Μέλος της Ένωσης, ενώ ταυτόχρονα, είναι ελεύθεροι πλέον να παράγουν όποια προϊόντα επιθυμούν και σίγουρα αυτά που έχουν καλύτερη τιμή στην αγορά, βελτιώνοντας έτσι τη θέση

τους. Επομένως, η θεσμική αυτή αλλαγή, πέραν των τρεχουσών κρίσιμων συγκυριών, δεν είναι δυνατό να αφορίζεται.

5. Προστασία από εισαγωγές προϊόντων

Με βάση το διεθνές πλαίσιο της αγοράς στο οποίο κινείται η χώρα μας αλλά και οι περισσότερες χώρες του πλανήτη μας, η προστασία από τις εισαγωγές δεν αποτελεί αντικείμενο μονομερών πρωτοβουλιών. Κινούμαστε στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού και διεθνούς εμπορικού πλαισίου και προσπαθούμε να υπερβούμε τα όποια εμπόδια όχι μέσω προστατευτισμού, αλλά, μέσα από την αύξηση της ανταγωνιστικότητας.

Το νομοθετικό πλαίσιο της ΚΑΠ, ορίζει με ακρίβεια τα προϊόντα και τις προϋποθέσεις για τις οποίες μπορεί να υπάρχει προστασία τιμής μέσω της λεγόμενης παρέμβασης η οποία λειτουργεί ως δίχτυ ασφαλείας. Αυτά εφαρμόζονται και στην Ελλάδα αλλά πέραν αυτών, λόγω της λειτουργίας της ενιαίας αγοράς, δεν είναι δυνατό το Κράτος – Μέλος να πράξει αυτόνομα.

Αυτό που είναι δυνατό να γίνει και θα επιδιώξουμε να πετύχουμε είναι η ενδυνάμωση της θέσης των ελληνικών προϊόντων στις διεθνείς αγορές, ώστε, οι έλληνες γεωργοί να απολαμβάνουν υψηλές τιμές προϊόντων και να μην έχουν ανάγκη εγγυήσεων. Σε αυτό το εγχείρημα όμως πρέπει να βοηθηθούν όλοι και ιδίως οι γεωργοί και οι συλλογικοί φορείς τους, οι οποίοι πρέπει να αναλάβουν ενεργό ρόλο στην εμπορική διάθεση των προϊόντων.

6. Μείωση του κόστους παραγωγής

Η μείωση του κόστους παραγωγής των γεωργικών προϊόντων είναι σύνθετο θέμα και συναρτάται άμεσα με την ανταγωνιστικότητα των γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Το κόστος παραγωγής οφείλεται τόσο στις εισροές (λιπάσματα, φάρμακα, ζωοτροφές, νερό, εργασία, μηχανήματα, καύσιμα, κ.λπ.), όσο και στο κόστος εργασίας, ενοίκιο γης κ.λπ..

Ασφαλώς, ένα μεγάλο μέρος του υψηλού κόστους παραγωγής οφείλεται στο μικρό μέγεθος των ελληνικών γεωργικών εκμεταλλεύσεων, που αδυνατούν να εφαρμόσουν οικονομίες κλίμακας.

Το μικρό μέγεθος της ελληνικής αγοράς γεωργικών εφοδίων, επίσης, εμποδίζει τον ισχυρό ανταγωνισμό στην αγορά μηχανημάτων, φαρμάκων, λιπασμάτων, ζωοτροφών και αναλωσίμων.

Σε κάθε περίπτωση όμως, η κυβέρνηση, απαντά στα προβλήματα αυξάνοντας την επιστροφή Φ.Π.Α. στους αγρότες του ειδικού καθεστώτος, από το 7% στο 11% (συνολικά 140 εκ. €).

7. Δανειακές υποχρεώσεις

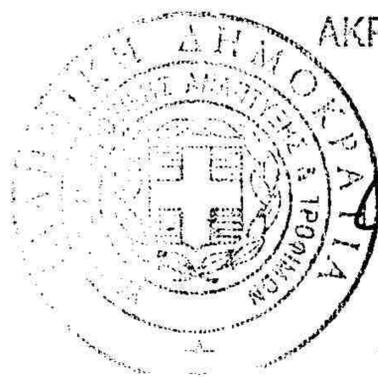
Οι αγρότες εντάχθηκαν στο Νομοσχέδιο για τη ρευστότητα της Οικονομίας. Με τα μέτρα που αποφασίστηκαν, μπορούν να ρυθμίσουν τα ληξιπρόθεσμα χρέη τους, με διαγραφή των τόκων υπερημερίας και ανατοκισμού, να ρυθμίσουν χρέη μέχρι 100.000 € ή 1 εκ. € στις Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις, ακόμη και αν δεν είναι ληξιπρόθεσμα. Βάσει των στοιχείων της ΑΤΕ, το συνολικό ύψος των χρεών των παραγωγών που θα μπορούσαν να κάνουν χρήση του μέτρου, μόνο στην ΑΤΕ, φτάνει τα 2,3 δις €. Ενώ, για τις συνεταιριστικές επιχειρήσεις και τις ΕΑΣ, το συνολικό ύψος προς ρύθμιση φτάνει τα 295 εκ. €. Σε αυτά τα ποσά δεν περιλαμβάνονται τα ποσά προς ρύθμιση σε άλλες τράπεζες.

Γενικά, η γεωργία πρέπει να είναι σε θέση να ανταποκριθεί στις προκλήσεις της κοινωνίας, προκλήσεις όπως η ασφάλεια των τροφίμων, η προστασία του εδάφους και των φυσικών πόρων, η οικονομική ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών και η κλιματική αλλαγή, η ποικιλομορφία και η διατήρηση των παραδοσιακών προϊόντων.

Για να επιτευχθούν οι στόχοι αυτοί που αποτελούν και την έκφραση της κεντρικής επιθυμίας και απαίτησης των Ευρωπαίων πολιτών για το μέλλον, η γεωργία ως σημαντική και φιλόδοξη πολιτική πρέπει να έχει και τον ανάλογο προϋπολογισμό, διότι τα οφέλη που προκύπτουν από τη γεωργία και η παραγόμενη από αυτή προστιθέμενη αξία, αποτελούν τη βασική παράμετρο και το κεντρικό κριτήριο για τις δαπάνες της Ε.Ε..

Βασική επομένως, ελληνική επιδίωξη είναι η διατήρηση κατ' ελάχιστο του προϋπολογισμού που αναλογεί στη γεωργία στα ίδια επίπεδα.

Οι όποιες αλλαγές στην Κοινή Αγροτική Πολιτική της Ε.Ε., είναι αντικείμενο διαπραγματεύσεων στις οποίες συμμετέχουν 27 Κράτη – Μέλη με αντίρροπες απόψεις. Ελληνική στόχευση αποτελεί η προάσπιση των συμφερόντων των ελλήνων παραγωγών.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Α. Ραυτάπουλος

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Κ. ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουλευτή κ. Θ. Καράογλου